

*Jeg er vistnok ikke så mange til mén,
og ingen jeg ligger til byrde.
Og dog er det sikkert at mere end én
gladelig ville mig myrde.*

HERMAN WILDENVEY

Den kolde luft i den store murstensbygning havde været behagelig sval. Nu slog varmen imod Morgan Haukedal, idet han skubbede udgangsdøren op med en kuffert fuld af kontanter. Han tørrede nogle sveddråber af panden med underarmen og nikkede til kollegaen, som åbnede bagdøren på pengetransportbilen. Et kort øjeblik står han skruet rygget og venter på, at døren skal smække bag ham. Ikke før han vender sig om og ser, at Torger Nordkvælle står med hænderne over hovedet, forstår han, at der er noget galt.

Den kraftigste røver gik lige hen til Torger Nordkvælle og slog ham i hovedet med geværkolben. Torger faldt sammen, og en smal strime blod fra et sår ved venstre øre dannede en lille rød pyt i støvet på den grå asfalt.

Den anden røver pressede maskingeværløbet ind mod Morgan Haukedals tinding. Han hørte den mekaniske lyd fra maskingeværet, idet røveren tog ladegreb og førte en patron ind i kammeret.

“Åbn slusen!” kommanderede han.

Morgan Haukedal tøvede. Ikke meget, men lidt for længe. Et kraftigt smæld gav genlyd inde i varevognen. Torger Nordkvælles bevidstløse krop sprællede underligt. Hans læg stak ud fra knæet i en sær vinkel. Man kunne se resterne af den sønderskudte knæskal gennem hullet i uniformsbukserne. Morgan Haukedal mær-

kede kvalmen vokse, mens han tastede koden til slusedøren. Nærmest instinktivt lagde han de skælvende hænder bag hovedet og fandt en plads på fortøvet, som ikke var tilsølet af blod, før han knælede og lagde sig ned.

Travle militærstøvler trampede forbi hans ansigt, mens røverne forsynede sig. Så smækkede tre bildøre. Støvet fra den tørre asfalt blev hvirvlet op og ramte Morgan i ansigtet, idet flugtbilen forsvandt.

1

William Wisting lagde mundharmonikaen ned i skuffen og skubbede den høje stak sagsakter med grønne omslag længere frem på skrivebordet, så han kunne lægge benene op på bordet. Han lænede sig bagud i kontorstolen og stirrede ud over Larviksfjorden. Fra kontoret på anden sal på politistationen i Brannvaktsgate kunne han se de otte kilometer ud til Stavern, og på gode dage som denne kunne han se helt ud til Svenner og fyrtårnet derude. Fjorden var fuld af sejlbåde og motorbåde, og der var liv og glade dage på badestrandene.

Vicekriminalkommissæren kiggede på uret, som hang over kontordøren. 13.50. Snart kunne kontordøren låses, og sommerferien begynde. Han fyldte kaffekoppen op med den sjat, der var tilbage på kaffemaskinen i vindueskarmen, og trak stikket ud. Den gamle Moccamaster havde været fast kontorinventar sammen med mundharmonikaen, siden han fik arbejde i kriminalafdelingen for snart 18 år siden.

Et katalog fra et rejsebureau stak frem under en papirbunke og mindede Wisting om, at han skulle overraske Ingrid med en tur til Rom for at fejre deres 20-års bryllupsdag. Den magiske dato lå kun tre uger ude i fremtiden, men endnu havde han ikke haft tid til at bestille. Han lettede på

skrivebordsunderlaget for at finde sedlen med det direkte nummer til den unge kvinde på rejsebureauet, men blev afbrudt af mobiltelefonen på skrivebordet, som udstødte to korte pip. Hvis han ikke tog meget fejl, var det endnu en grov joke fra Nils Hammer længere henne ad gangen. Han smilede bredt, da han så, at beskeden var fra datteren: *Er i Prag. Har det godt! Line*. Så havde den interrailbillet, han til slut havde givet efter for, da bragt hende så langt.

Wisting kiggede atter op på uret og konstaterede med et lille opgivende suk, at det gik et minut for langsomt i forhold til tidsangivelsen på mobiltelefonen og et minut for hurtigt i forhold til armbåndsuret. Enten måtte han lære at stille en af delene, eller også måtte han lære at leve med den slags bagatelagtige irritationsmomenter.

Rom og rejsebureauet måtte vente. Wisting tog sagsbunken og kaffekoppen og gik. Han kunne ikke lide at komme for sent, specielt ikke til møder, han selv havde indkaldt til.

Nils Hammer var allerede på pletten. Han rev et ark af en skriveblok foran sig og krøllede det sammen til en lille kugle, da Wisting trådte ind i lokalet.

“To timer til ferie,” bemærkede Hammer veloplagt.

“Ja, og to timer til, at den her havner på en andens bord,” svarede Wisting og lod sagsbunken falde ned på bordet med et smæld.

“Nåh, vi er nok sure i dag!”

“Ja, det er frustrerende!” Wisting rettede på nogle ark, som var skredet ud af papirbunken under sammenstødet med bordet, før han fortsatte. “Men du er glad og fornøjet. Lykkerus over hashkonfiskeringen i går? Godt gået, for resten.”

Nils Hammer nikkede, men slog afværgende ud med hånden.

“Det kommer an på, hvem du spørger.”

“Aha?”

“Ja, forældrene til ham knægten fra i går,” forklarede Hammer, “de var helt ude af sig selv over den behandling, han havde fået. Og de nægtede at forlade kontoret, før de havde fået skældt mig huden fuld. At deres mægning er på vej ned ad et skråplan, var de ligeglade med. Kors, folk altså.”

Wisting mødte det opgivende udbrud med et skævt smil for at vise, at han forstod, hvad narkoefterforskeren mente, men måtte erkende for sig selv, at han nok havde mere forståelse for forældreparrets reaktion. Hammer havde en arbejdsfilosofi, som gik ud på at bekæmpe narkokriminalitet ved at gøre de unges første møde med politiet så ubehageligt som muligt. Det indebar blandt andet, at alle, der blev pågrebet af Hammer, måtte klæde sig af, stikke enden i vejret og sprede ballerne, så Hammer kunne kontrollere, om hårene vendte indad. Hvis de gjorde det, kunne det betyde, at der var blevet skubbet narkotika ind i endetarmen for at gemme det. Problemet var, at de fleste unge, som Nils skræmte væk fra narkoverdenen på denne måde, knap nok havde hår mellem benene.

Undersøgelse af kroppens hulrum var kun en af de metoder, som gjorde Nils Hammer omstridt og omdiskuteret både i og uden for etaten. Ikke desto mindre var hans position i narkogruppen ubestridt. Ingen kunne måle sig med ham, når det kom til antallet af narkokonfiskationer, pågribelser eller tilståelser. Det gjorde, at man så lidt gennem fingre med hans metoder, men det skete, at han bevægede sig betænkelig tæt på det uacceptable.

Præcis klokken 14 trådte Torunn Borg ind i lokalet, langbenet og med målbevidste skridt. Nils Hammer kastede et blik på hendes stramme bagdel, inden hun satte sig. Med sit uregerlige lysebrune hår og farveløse, ligesom utydelige

ansigtstræk var hun ikke en kvinde, mænd normalt ville vende sig om efter på gaden. Men hun havde en skønhed, der sad i øjnene. Et specielt glimt, man ikke opdagede før efter nogen tid, og som ligesom antydede, at hun havde små hemmeligheder gemt bag et kedeligt ydre.

I Wistings bevidsthed fremstod Torunn Borg nærmest som Hammers diametrale modsætning. Alt hvad hun gjorde, var gennemtænkt. Hun havde evnen til at få lærebogen til at fungere i praksis og havde helt klart været en gevinst for efterforskningsgruppen. Wisting tænkte tit, at hvis den fraskilte mor til to havde befundet sig i en anden livssituation og ikke havde prioriteret børn og hjem højest, havde det været hende og ikke ham, der havde været chef. Og det ville ikke have gjort ham noget. Wisting havde ingen ambitioner om at komme til tops i hierarkiet. Det var faglig dygtighed og interesse for arbejdet, som havde bragt ham dertil, hvor han var, ikke ønsket om at blive leder. For ham var det vigtigere, at arbejdet blev gjort, end hvem der ledede det.

“Har du nye oplysninger fra nogen af dine informanter?” spurgte Torunn Borg, da hun satte sig ved siden af Nils Hammer.

“Nej. Det her røveri ender nok i arkivet som ‘henlagt på grund af manglende oplysninger om gerningsmanden’,” svarede Hammer og kastede den lille papirkugle over mod opslagstavlen på langvæggen i et forsøg på at ramme billedet af en pengetransportbil med åben bagsmæk.

Wisting nikkede, men brød sig ikke om tanken. Han så for sig, hvordan millionerne skiftede hænder i kriminelle miljøer og blev byttet til narkotika, spiritus, cigaretter og våben. At røveripengene blev suget op i en spiral, hvor den slags transaktioner gav øget fortjeneste og kapital til nye investeringer på de illegale markeder. Det var den slags levende forestil-

linger, der var en af drivkræfterne i arbejdet, og som gjorde, at han kunne vælge at tilbringe en lørdag aften sammen med narkohandlere og voldsmænd i stedet for med kone og børn.

Sirenen fra en politibil, som kørte ud fra politistationens garage, rev Wisting ud af hans tanker. To sommervikarer fra Politiskolen måtte have fået en opgave, som føltes så spændende, at det krævede fuld udrykning. Han håbede næsten for deres skyld, at det var andet og mere end en overophedet turist, der havde smækket nøglerne inde i bilen, eller dagens første fyldebøtte i Bøskeskogen.

“Hvor står vi?” indledte Wisting.

“I stampe,” kom det rask fra Hammer.

“Okay. Men hvordan kommer vi videre?”

“Jeg er ikke sikker på, om der er nogen vej videre,” sagde Torunn Borg. “Jeg synes, vi har vendt hver en sten og fulgt hver eneste lille ledetråd.”

“Lad os alligevel foretage en opsummering af, hvad vi har,” sagde Wisting og forsøgte at lyde mere optimistisk, end han var.

Opsummeringen artede sig dog, som realisten i ham havde frygtet. Det begyndte at ligne en henlæggelsessag. Efter mødet blev Wisting alene tilbage i det lille mødelokale og begyndte at tømme opslagstavlen for alle billeder og notater angående det professionelle røveri og den efterfølgende flugt. Billedet af den udbrændte Chrysler, der stod på en rastepads ved hovedvejen 20 kilometer nord for Larvik, illustrerede røvernes dygtighed. Ni minutter efter at røveri-alarmeren gik, havde politiet modtaget en melding om bilbranden og havde dirigeret alt operativt personel nordpå i håb om at indkredse røverne. Efter yderligere syv minutter indløb der en melding om en ny bilbrand. Denne gang var det en Audi ved Steinholt et stykke længere mod nord.

Wisting smed billederne ned i en papæske med en heftig håndbevægelse for ligesom at vise, hvor irriteret han var. Bilbrandene havde været en afledningsmanøvre. Røverne var kørt i stik modsat retning med deres millioner, og først efter at bilbrandene i Lågendalen var slukket, fattede politiet interesse for en melding om røgdudvikling i en lund i Brunlanes, som viste sig at være en bilbrand ved Ulleberg Gård. Billedet af den rigtige flugtbil viste en totalt udbrændt Chrysler Voyager, som stod ved de forkullede rester af den næsten 1000 år gamle Ulleberg-eg, som også var blevet flammernes rov. Metalpladen, som havde været fæstnet til træstammen og stadfæstede, at træet var fredet, lå sammen med 19 tomme metalkufferter.

Fra Ulleberg måtte flugten være gået videre til kysten. Den sidste vidneobservation af røverne stammede fra et fnisende kærstepar. Fra en skjult klippeskråning ved Skråvika havde de set en hvid Audi komme kørende i høj fart og standse op helt nede ved stranden. Tre mænd i kedeldragter havde lastet fem sorte affaldssække over i en stor båd, som var trukket helt op på den stenede strand. Det eneste kærsteparret kunne sige om mændene, der var forsvundet i båden, var at den ene *måske* var udlænding. Da politiet sent om aftenen havde været ude i Skråvika, var bilen væk, men man havde sikret dækspor efter en bil og en motorcykel. Båden var blevet fundet udbrændt i Auli-elven uden for Tønsberg samme nat.

Wisting var netop i færd med at tage billeder ned af et tomt patronhylster, som var blevet fundet på jorden, da Eskild Anvik trådte ind.

“Nå, her gemmer du dig,” sagde han. Han så alvorlig ud, og det virkede, som om han søgte efter de rigtige ord.

“Ja, men ikke meget længere,” svarede Wisting og indså i

det samme, at hans chef ikke var kommet for at ønske ham god ferie.

“Har du planer for weekenden?”

“Ja, både for weekenden og for de næste tre uger.” Wisting holdt en kunstpause. Han forstod, at der var sket noget. Noget alvorligt. Noget der betød, at sommerferien ikke ville blive, som han havde tænkt sig.

“Men ikke vigtigere, end at de lader sig ændre,” fortsatte han med et smil og mærkede det krible i maven, som det altid gjorde, når han fornemmede, at en stor kriminalsag var under opsejling. Han var blevet politimand for at realisere drengedrømmen, og det var denne slags uforudsigelige øjeblikke, som holdt drømmen i live.

“Kan du tage med til Stavern?” spurgte stationschefen. “Der er fundet et lig derude.”

Køreturen med blå blink og hylende sirener gik gennem centrum af den lille ferieby og førte Wisting ud mod velkendt terræn. For 40 år siden havde landskabet været helt anderledes. Der havde været skov og fjeld med huler og granhytter, perfekt for små cowboyer og indianere. Wisting havde altid været sheriffen, og det var her, hvor husrækker havde erstattet en tæt og spændende skov, at han havde bestemt sig for at blive politimand. Han var lige ved at rødme, når han tænkte på, hvordan han altid havde elsket at repræsentere lov og orden.

Uden for Auserødsvingen 11 blev William Wisting mødt af en ung politibetjent med nypressede uniformsbukser og blankpudsede støvler. De ivrige og nysgerrige elever fra Politiskolen var et sikkert sommertegn. Mange af hans kolleger betragtede dem som grønskollinger og behandlede dem ofte brysk og nedladende. Men ikke Wisting. Han genkendte sig selv i dem og bestræbte sig på at få dem til at føle sig trygge i arbejdet. Jarle Evanger hed den lille fyr, som nærmest stod i giv agt-stilling foran ham som en soldat foran en befalingsmand, mens hans unge makker var optaget af at sætte afspærringstape op omkring hækken, der omgav det lille, rødmaledede hus. Det irriterede Wisting, at den uerfarne

betjent havde vredet tapen sådan, at ordet *Politi* stod på hovedet. Desuden havde ingen af de unge politimænd kasket på. Det var ganske vist gammeldags, men stadig påbudt i henhold til uniformsreglementet. Wisting betragtede ikke sig selv som nogen paragrafrytter, men han kunne godt lide, at tingene gik ordentligt for sig.

“Anmeldelsen kom ind til operationscentralen klokken 14.03,” forklarede betjent Evanger med let skælvende stemme. Det var tydeligt, at han var ophidset over det, han havde set og skulle gøre rede for. Wisting var lige på nippet til at bede konstablen om at slappe af og forklare det roligt, men tænkte, at det nok ville ødelægge fyrens selvtillid, og lyttede i stedet opmærksomt.

“Vi var fremme på gerningsstedet klokken 14.16,” fortsatte konstablen, hvis adamsæble hoppede op og ned under den lyseblå skjortekrave. “Det var naboen, der ringede, Knut Seljesæter. De har postkasser på samme stativ. Da han skulle hente posten, bemærkede han, at naboens postkasse var fuld. Han forsøgte at ringe på og banke på, men fik ikke noget svar. Så gik han rundt om huset og kiggede ind ad vinduerne og så, at naboen lå død hen over sofaen – helt nøgen.”

“Sagde du nøgen?”

Den unge politimand nikkede ivrigt.

“Har I været inde i huset?” Wisting gik hen mod vinduerne. Politikonstablen fulgte efter.

“Nej, døren er låst. Vi har ikke set mere end det, naboen så. Men han er blevet dræbt!”

“Hvordan kan I vide det?”

“Han er nøgen. Han ligger med enden i vejret og er bundet på arme og ben. Han har næppe gjort det selv!” Den anden sommervikar havde nu afspærret området og kom hen til dem. Wisting huskede fra præsentationsrunden, at han

hed Boger, og spekulerede på, om han var i familie med en gammel lærer, han havde haft på Politiskolen.

“Han har sikkert også været død længe,” fortsatte Boger i et forsøg på at fremstå barsk og upåvirket af det, han havde set.

“Hans hoved er helt blåt. Næsten sort. Der var ingen grund til at tilkalde en ambulance eller bryde ind for at tjekke pulsen. Vi tænkte, at det var bedst at lade det hele stå urørt.”

“Fint. Hvem bor her?” spurgte Wisting.

Den første politibetjent blev lidt forlegen over at have udeladt en så central oplysning i sit indledningsforedrag.

“Preben Pramm,” svarede han.

“Bor han alene?”

“Ja. Der står i hvert fald kun hans navn på postkassen.”

William Wisting var nået hen til terrassen foran stuevinduerne. Han gik de to trappetrin op og kiggede ind gennem en sprække i gardinerne. Han skyggede for øjnene for bedre at kunne se ind, men sørgede for, at hans hænder ikke rørte glasset på terrassedøren. Stationschefen gjorde det samme.

“Fy for fanden,” lød det fra Anvik.

“Ja, ikke?” udbrød betjent Boger.

Den beskrivelse, den unge betjent havde givet af drabs-offeret, var yderst præcis. Fra terrassen kunne Wisting se en mand, som hang over en rød veloursofa. Han anslog mandens alder til at være omkring 70 år, men det var vanskeligt at sige med sikkerhed. Manden lå med hovedet nedad og halvvejs drejet til siden. Han var næsten skaldet, men havde nogle grå hårstrå, som hang ned fra tindingerne. Blodet havde, før døden indtrådte, samlet sig i kroppens laveste punkt, sådan at hovedet nu var blåsort. Omkring begge håndled var der bundet blå nylonreb, som var bundet stramt fast til benene på sofaen. Den nøgne krop var tilsølet af blod, som var størknet i sorte skorper.

“Evanger?” sagde Wisting henvendt til den lille ferievikar. “Du må hellere se at få kasketten på. I morgen kommer du til at optræde på forsiden, og hvis ikke politimesteren finder noget andet at hænge sig i, vil han belære dig om politiuniformen.”